

Az előterjesztés elkészítésében közreműködött:
Dudásné Csikós Ágnes osztályvezető,
Semperger Katalin intézményvezető

...../2015.

Beszámoló

az önkormányzat 2014. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést készít a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Gyer.) 10. számú mellékletében meghatározott tartalommal. Az értékelést a képviselő-testületi megtárgyalást követően meg kell küldeni a Heves Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalának, mely a kézhezvételtől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat felé. A települési önkormányzat hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a Heves Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalának javaslatait, és állásfoglalásáról, illetve ennek kapcsán tett intézkedéseiről tájékoztatást ad.

A beszámolóban bemutatásra kerülnek:

- ◆ az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatait előíró jogszabályok bemutatása;
- ◆ a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátását biztosító rendszer,
- ◆ a település demográfiai mutatói különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira,
- ◆ a pénzbeli és természetbeni ellátások,
- ◆ a személyes gondoskodást nyújtó ellátások közül a gyermekjóléti szolgáltatás, a bölcsőde

- ◆ a felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai,
- ◆ a jövőre vonatkozó javaslatok, célok,
- ◆ a bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása,
- ◆ a települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés.

Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatait előíró jogszabályok

Magyarország Alaptörvényének XVI. cikke kimondja:

- „(1) Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.
- (2) A szülőknek joguk van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést.
- (3) A szülők kötelesek kiskorú gyermekükről gondoskodni. E kötelezettség magában foglalja gyermekük taníttatását.”

Külön rendelkezéseket az alábbi jogszabályok tartalmazzák:

1. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényben került meghatározásra:

"13. § (1) A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen: (...) az óvodai ellátás, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások; szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás alapítható meg; egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások; (...).

2. A családok védelméről szóló 2011. évi CCXI. törvényben került meghatározásra:

- "1. § (1) Az állam – önmagukban vett méltóságuk és értékük miatt is – védi a család és a házasság intézményét.
- (2) A rendezett családi viszonyok védelme különös jelentőséggel bír a testi, a szellemi és a lelki egészség megóvása érdekében.

2. § (1) A családok támogatása a szociális rászorultság alapján működtetett ellátórendszerrel elkülönül. Az állam elsősorban a gyermekek felelős felneveléséhez járul hozzá támogatások

formájában. Az állam törekszik arra, hogy a kiskorú gyermeket nevelő családok számára az otthonteremtés és a lakhatás feltételeit biztosítsa.

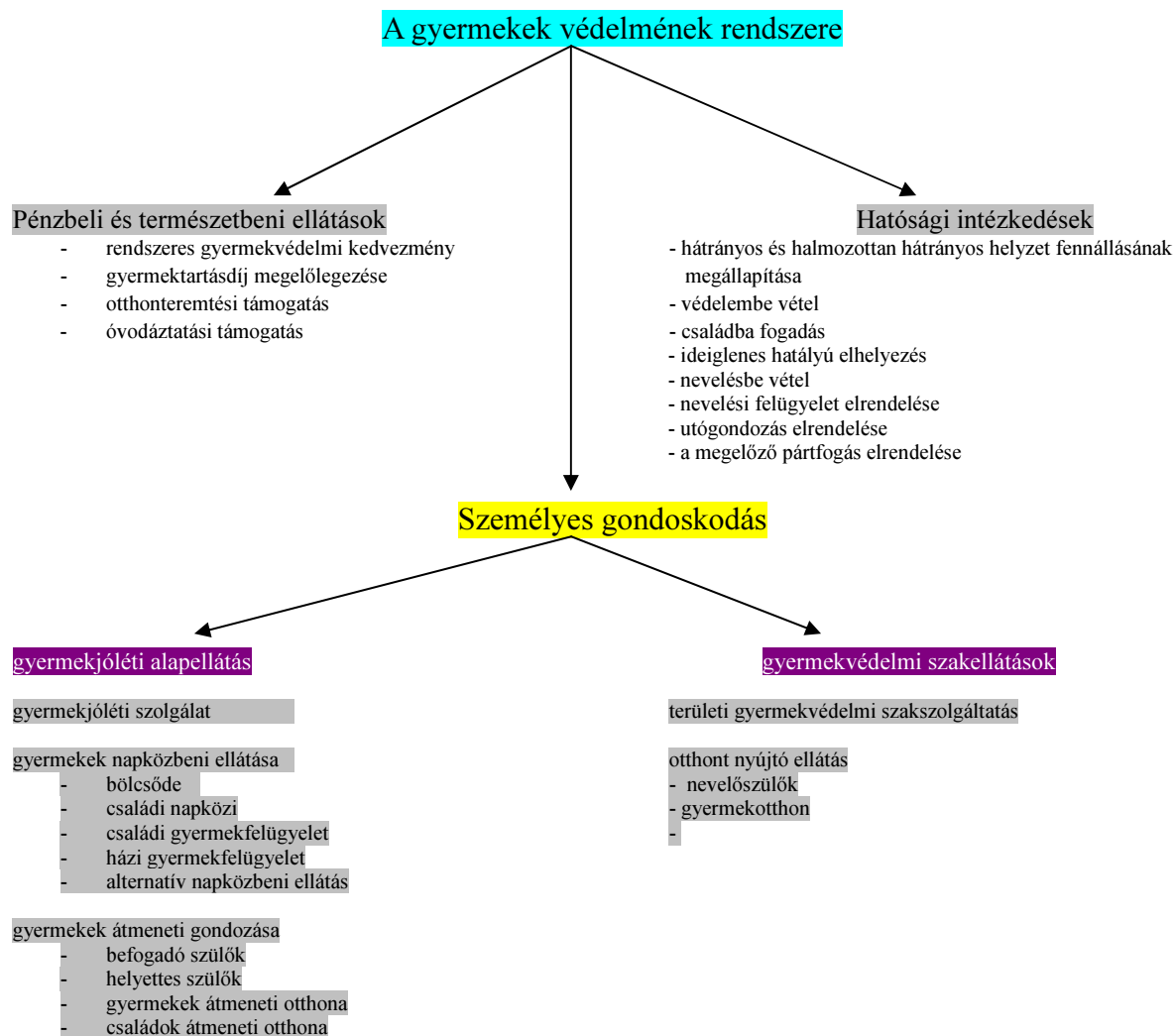
4. § (2) Az állam a kiskorú gyermek napközbeni gondozásához, felügyeletéhez kapcsolódó, a családok igényeihez rugalmasan igazodó szolgáltatások nyújtásával segíti a gyermeket nevelő szülő foglalkoztatásban való részvételét.

A 3. pontban a szülői kötelezettségek és jogok, míg a 4. pontban a családban élő gyermek kötelezettségei és jogai kerültek meghatározásra."

3. A Gyvt. célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint (...) a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek segítséget nyújtanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről. A Gyvt. II. Fejezete magában foglalja az alapvető jogokat és köteleességeket: gyermeki jogok, gyermeki jogok védelme, szülői jogok és köteleességek, a III. Fejezet pedig tartalmazza a gyermekek védelmének rendszerét.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátását biztosító rendszer

A kötelező tartalmi követelmények több ellátórendszert ölelnek fel, melyek a gyakorlati munka során a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásában fokozatosságot jelentenek. Az első lépcső a kötelező jelzőrendszerek: védőnő, házi gyermekorvos, háziorvos, bölcsőde, óvoda, iskola. Ezt követik a segítők: családsegítő, gyermekjóléti, nevelési tanácsadó. Végül a hatóságok: jegyzői gyámhatósági intézkedések, szabálysértési intézkedések, rendőrhatósági intézkedések, gyámhivatali intézkedések.

Az 1. melléklet a Hatvani Közös Önkormányzati Hivatal jegyzőjének gyámhatósági munkáját, a 2. melléklet a Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Szolgálat gyermekjóléti szolgáltatás és gyermekek napközbeni ellátás munkájáról szóló beszámolót tartalmazza.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az Önkormányzat 2014. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról készült előterjesztést szíveskedjék megvitatni, és a következő határozati javaslatot elfogadni.

1. Határozati javaslat:

Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete elfogadja a Hatvani Közös Önkormányzati Hivatal jegyzőjének 2014. évben a gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló beszámolót.

Határidő: 2015. május 31.

Felelős: Hatvani Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője a Hatósági Iroda útján

2. Határozati javaslat:

Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete elfogadja a Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Szolgálat 2014. évben gyermekjóléti feladatainak ellátásáról szóló beszámolót.

Határidő: 2015. május 31.

Felelős: Hatvani Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője a Hatósági Iroda útján

H a t v a n, 2015. április 20.

dr. Szikszai Márta
jegyző

B e s z á m o l ó

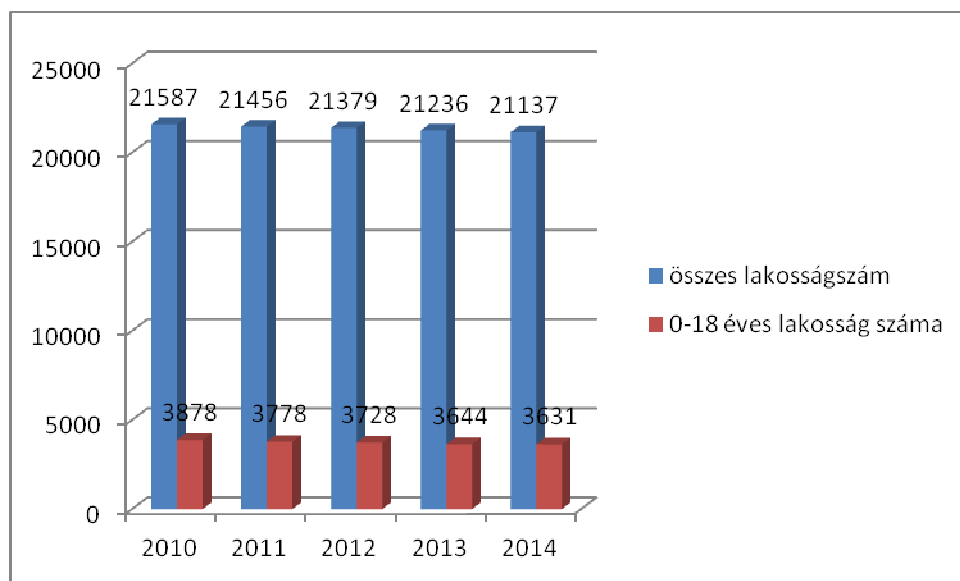
az önkormányzat 2014. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Hatvan Város Önkormányzatának 2014. január 1. és 2014. december 31. napja közötti időszakban végzett gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenysége a hatályos jogszabályok szerint.

1. A település demográfiai mutatói különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Hatvan város állandó lakosainak száma 2014. december 31-i legyűjtés alapján 21137 fő. Eből 0-18 év közötti kiskorúak száma 3631 fő.

A népesség adatai az elmúlt években az alábbiak szerint változtak:

A diagram adataiból megállapítható, hogy a város lakosság száma csökkent. Az összes lakosság száma 0,45 %-kal, a kiskorú lakosság száma 0,16 %-kal kevesebb a 2013. évinél.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

Az Önkormányzat a kötelező feladatain túlmenően önként vállalt feladatként:

- a. teljes összegű tankönyvtámogatást biztosít minden általános iskolás gyermek részére
2014. évben: 592 gyermeknek 7.465 eFt összegben;
- b. úszásoktatást biztosít óvodai nagycsoportosok, általános iskolások (önkormányzat által fenntartott általános iskola és az Újhatvani Római Katolikus Általános Iskola tanulói) számára 2014. évben 1944 fő részére 23.589 eFt összegben;
- c. a felsőfokú tanulmányokat folytató hallgatók részére a Bursa-Hungarica ösztöndíj rendszeren keresztül nyújt támogatást, 2014. évben 12 hallgatónak 520 eFt összegben;
- d. felsőoktatási intézményben tanulók ösztöndíj-támogatásban részesülhetnek;
2014. évben 21 fő részére került támogatás kiutalásra, 4.700 eFt összegben;
- e. helyi rendelet alapján Hatvan városban lakó újszülöttek részére életkezdési támogatást biztosít
2014. évben 78 gyermeknek 3.120 eFt összegben;
- f. nyári gyermekétkeztetést biztosít
2014. évben 74 gyermek részére biztosítottunk egyszeri meleg ételt a nyári szünet idejére;
állami támogatásként: 1639 eFt kaptunk, az önkormányzat 719 eFt összegben biztosított támogatást;
- g. méhnyakrák elleni védőoltást biztosít;
2014. évben 54 leánygyermeknek 2.807 eFt összegben;
- h. nyelvvizsga díjának visszatérítése, azon általános iskolások számára, akik a 8. osztály befejezéséig sikeres alapfokú C, bármilyen középfokú, vagy bármilyen felsőfokú nyelvvizsgát teszt
2014-ben 10 gyermek 253 eFt összegben;
- i. 2014. november és 2015. február közötti időszakban az óvodások, általános iskolások és középiskolások számára kedvezményes korcsolyázási lehetőséget biztosítunk.
A kedvezményes belépőt 9527 gyermek vette igénybe, melynek költsége: 1.905 eFt. Szintén kedvezményesen vehették igénybe a korcsolya bérletét, melyet 4026 gyermek vett igénybe, költsége: 805 eFt.

Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

2.1. Pénzbeli ellátások

2.1.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény a gyermekeket kedvezmények igénybe vételére jogosítja. 2014. évben a bölcsődés és óvodás gyermekek, valamint az általános iskola 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevő, tanulók az étkezést térítésmentesen vehetik igénybe, illetve évente két alkalommal pénzbeli támogatásra jogosultak.

A kedvezményt abban az esetben lehet megállapítani, ha a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 140 %-át, ha a gyermeket egyedülálló, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy ha a gyermek tartósan beteg, vagy súlyosan fogyatékos. A támogatás a fenti feltételek fennállása esetén nagykorú gyermek részére is megállapítható, ha kérelmező önálló keresettel nem rendelkezik, és nappali oktatásban vesz részt.

Nagykorúvá vált gyermek esetében is megállapítható a támogatás, ha kérelmező önálló keresettel nem rendelkezik, és a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat. A fenti eseteken kívül a támogatás abban az esetben állapítható meg, ha a családban az egy főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 130 %-át nem haladja meg.

Az öregségi nyugdíj legkisebb összege 2014. évben 28.500,- Ft, így az értékhatar 37.050,- Ft/fő, illetve 39.900,- Ft/fő volt.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma

2013. év	2014. év
861 fő	739 fő

A két év adatainak összehasonlítása a létszám tekintetében csökkenést mutat.

Az elmúlt évben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre benyújtott kérelmek vonatkozásában 2 esetben került sor elutasításra, mivel a kérelmező jövedelme magasabb volt a jogszabályban meghatározott értéknél.

2.1.2. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás szabályait a gyermekvédelem helyi rendszeréről szóló 12/2008. (II. 29.) önkormányzati rendelet tartalmazza. E rendelet értelmében támogatást abban az esetben lehet megállapítani, ha a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét, a gyermekét egyedül nevelő szülő, illetve 3 vagy több gyermeket nevelő, illetve tartósan beteg gyermeket nevelő család esetében a 120 %-ot, nyugellátásban részesülő szülő esetében a 110 %-ot. A 2014. évben támogatásban 382 gyermek részesült, e célra felhasznált összeg 1.162 eFt volt.

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapításra benyújtott kérelmek közül 2 esetben került sor elutasításra, mivel a kérelmek a jogszabályi előírásnak nem feleltek meg.

2.1.4. Óvodáztatási támogatás

A települési önkormányzat jegyzője annak a szülőnek, vagy családba fogadó gyámnak állapítja meg, akinek a gyermeke tekintetében a halmozottan hátrányos helyzet fennállását megállapította, legkésőbb annak az óvodai nevelési évnél a kezdetéig, amelyben az ötödik életévét betölti, megkezdte az óvodai nevelésbe való tényleges részvételt, és rendszeresen jár óvodába. Halmozottan hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül legalább kétő fennáll:

- a szülő vagy a családbafogadó gyám legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családbafogadó gyám aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.
- a nevelésbe vett gyermek,
- az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A pénzbeli támogatás összege: 2014. évben gyermekenként első alkalommal 20.000,- Ft, ezt követően esetenként és gyermekenként 10.000,- Ft. 2014-ben 3 gyermek után került 20.000,- Ft (összesen: 60 eFt), második alkalommal 10 gyermek után került 10.000,- Ft (összesen: 100 eFt) kifizetésre, mely visszaigénylésre került.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt, és az óvodáztatási támogatást központi költségvetési forrásból folyósította az önkormányzat.

2.2. Természetbeni ellátások

2.3. A gyermekétkeztetés megoldásának módjai, a kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

A gyermekétkeztetésről Hatvan Város Önkormányzata a gyermekvédelmi törvényben előírt normatív kedvezmények útján gondoskodott. Az önkormányzat fenntartásában működő bölcsőde saját konyhával biztosítja a gyermekek étkeztetését. Az önkormányzat - a fenntartásában működő óvodák, általános iskolák és a Damjanich János Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium vonatkozásában - a Hatvani Közétkeztetési Kft. által működtetett konyha által elkészített ételt kiszállításával – helyszínen melegítő konyhas rendszerrel - biztosítja a gyermekek étkeztetését. (A Hatvani Bajza József Gimnázium és Szakközépiskolában, valamint a Széchenyi István Római Katolikus Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskolában nem igényelnek a diákok étkeztetést.)

A gyermekétkezésben résztvevő gyermekek és tanulók – a középiskolai létszámban a 18 éven felüli fiatal felnőttek is vannak - **2014. év normatív elszámolása** az alábbiak szerint alakult

Étkező gyermekek száma				
Bölcsőde	Óvoda	Általános iskola	Középiskola	Összesen
62	725	951	95	1833

Étkezés típusa	Bölcsőde	Óvoda	Általános iskola	Középiskola	Összesen
Teljes térítést fizet	48	422	458	48	976
50%-os kedvezményben részesül	2	129	157	47	335
100%-os kedvezményben részesül	12	174	336	0	522
Mindösszesen	62	725	951	95	1833

A kollégiumi férőhelyek száma 100, az ellátást igénybe vevők száma: 24 fő, akik étkezést is kapnak. Ebből 100 %-os támogatásban 9 fő, 50 %-os kedvezményben 15 fő részesül.

Hatvan város területén működik még a Hatvani Lesznai Anna Óvoda, Általános Iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Speciális Szakiskola is, mely intézmény fenntartója a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ. Az intézményben 61 gyermek étkezik, ebből 50%-os kedvezményben részesül 26 fő, 100%-os kedvezményben részesül 34 fő. Ezen intézménybe nemcsak hatvani lakosú gyermekek járnak és étkeznek, hanem a kistérségi településekről bejáró gyermekek is.

Hatvan város területén működik – de a fenntartó nem Hatvan Város Önkormányzata - középiskolai intézményként a Grassalkovich Antal Baptista Szakközépiskola, Szakiskola és Felnőttek Általános Iskolája, valamint a Gróf Batthyány Lajos Alapítványi Gimnázium, Szakközépiskola és Szakiskola, mely iskolákban gyermekétkeztetés igénybevételére nincs lehetőség.

Hatvan városban működő közoktatási intézmények gyermekétkeztetését nemcsak hatvani gyermekek, tanulók, hanem a környező településekről bejáró gyermekek, tanulók is igénybe veszik. A fenti adatokban tehát az intézményekben étkezést igénybe vevő gyermekek létszáma található.

Szociális nyári gyermekétkeztetés

Hatvan Város Önkormányzata az elmúlt évben is vállalta, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek nyári étkeztetéséről gondoskodik.

2014. június 16-tól 2014. augusztus 29-ig 58 gyermek részesült szociális nyári gyermekétkeztetésben, melynek teljes költsége 2295 eFt volt. A feladatra 1639 eFt állami támogatást kaptunk.

Az igények felmérését a Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Intézmény Módszertani Gyermekjóléti Szolgálat, az étkezés zavartalan lebonyolítását a Hatvani Közétkeztetési Kft. végezte. A szülők a gyermekek ebédadagjait az újhatvani és óhatvani általános iskolák konyháján vehették át.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat részletesen a Gyvt., továbbá a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet szabályozza.

A városban a gyermekjóléti alapellátásoknak megfelelő intézményrendszer a jogszabályoknak megfelelően épül fel.

- Gyermekjóléti szolgáltatás
- Gyermekek napközbeni ellátása
  - Bölcsőde
  - Óvoda
  - Iskolai napközi otthon
- Gyermekek átmeneti gondozása
  - Helyettes szülői hálózat
  - Gyermekek átmeneti otthona – Gyöngyös Körzete Kistérségi Többcélú Társulással kötött szerződés alapján egy gyermek részére

2014-ben a gyermekek átmeneti gondozásba vételére (helyettes szülőhöz történő kihelyezés) egy gyermek esetében került sor.

A fenti feladatok ellátásának szervezése az alábbi formában történik:

Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Szolgálat

- Bölcsődei ellátás
- Gyermekjóléti szolgáltatás
- Helyettes szülői hálózat

Önkormányzat és a Római Katolikus Egyházközség által fenntartott intézmények

- Óvoda (Újhátvanban: 4, Óhatvanban: 4)
- Iskolai napközi otthon (Újhátvanban: 1 önkormányzati fenntartású, 1 egyházi fenntartású, Óhatvanban: 3)

A gyermekjóléti feladatok közül a gyermekek napközbeni ellátásában a nevelési, oktatási intézmények is közreműködnek, melynek működését alapvetően a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény szabályozza. Az itt folytatott gyermekjóléti tevékenység szervesen kapcsolódik a közoktatási feladatokhoz. Az óvodák, iskolák vezetőivel és gyermekvédelmi felelőseivel kialakult és jól működik a jelzőrendszer. A gyermekjóléti szolgálatnak adott esetekben jelzéssel élnek.

A 2. melléklet tartalmazza a Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Szolgálat **bölcsődei ellátás**, a **gyermekjóléti szolgáltatás** és a **gyermekek átmeneti gondozása helyettes szülői hálózat** terén végzett gyermekjóléti tevékenységét.

6. A felügyeleti szervek részéről a gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai, megállapításai

A Heves Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmények, - különös tekintettel a nagykorú személyek részére történő megállapítás tekintetében - a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítására és az óvodáztatási támogatás megállapítására vonatkozóan végzett ellenőrzést.

A Szociális és Gyámhivatal a lefolytatott ellenőrzés eredményeképpen megállapította, hogy jegyzői hatáskörbe tartozó gyámhatósági munka megfelel az ügyintézés idején hatályos jogszabályi rendelkezéseknek.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján

Továbbra is elsődleges feladatnak tekintjük a jelzőrendszerek közötti hatékony együttműködést, amely jelenleg jól működik a városban. Ennek köszönhető, hogy a városban a gyermekekkel kapcsolatos problémák nem maradnak feltáratlanok.

8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának és okainak bemutatása

Hatvan Városi Rendőrkapitányság bűnmegelőzési munkájában az állampolgárok életkorára figyelemmel csoportosítva lettek a feladatok és tevékenységük ez alapján került megszervezésre.

A területen működő óvodákban és az általános iskolákban a D.A.D.A és az Iskola Rendőre Program keretében folyamatosan tájékoztatás nyújtanak a gyermekek részére. A gyermekek életkorának megfelelően játékos foglalkozás, vagy tanítás órában kapnak felvilágosítást a drogról, annak hatásairól, a dohányzásról, az alkoholfogyasztásról.

A közbiztonsági és baleset megelőzési céllal iskolakezdekő és az azt követő egy hónapban folyamatos rendőri jelenlétet biztosítanak az általános iskolák közvetlen környezetében.

A családon belüli erőszak és áldozatvédelem területein végzett prevenciós tevékenység keretében tájékoztató és jogpropaganda előadások megtartására került sor a társszervek munkatársainak, pedagógusoknak, védőnőknek, a családsegítő szolgálat dolgozóinak bevonásával. A

gyermekvédelmi szervekkel, valamint a problémakörrel érintett civil szervezetekkel napi kapcsolatban voltak a rendőrhatalóság kollégái. Konkrét ügyekben részt vettek az esetmegbeszéléseken.

Gyermekek, fiatalok szabálysértők, bűnelkövetők esetében minden alkalommal a rendőrség a gyermekjóléti szolgálatot, valamint a járási hivatal gyámhivatalát értesíti, aki a védelembe vételi eljárást lefolytatja.

9. Az önkormányzat és a civil szervezetek együttműködése

Hatvan városban a Polgárőrség a Rendőrkapitánysággal együtt a bűnmegelőzésben vesz részt. A Nyitott Ház Közhasznú Alapítvány a gyermekek, és fiatal felnőttek szabadidejének hasznos, és tartalmas eltöltését, programok szervezését segíti.

A Fehér Gyűrű Közhasznú Egyesület Áldozatvédelmi Irodája a bűncselekmények áldozatainak nyújt segítséget.

Ezen szervek a jelzőrendszerben is működnek, a látókörükbe került problémát az alapellátást ellátó gyermekjóléti szolgálat felé jelzik.

H a t v a n, 2015. április 17.

dr. Szikszai Márta
jegyző

SZOCIÁLIS, GYERMEKJÓLÉTI ÉS EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLAT

BESZÁMOLÓ

GYERMEKJÓLÉTI ALAPELLÁTÁST NYÚJTÓ SZERVEZETI
EGYSÉGEINEK
2014. ÉVI MUNKÁJÁRÓL

BEVEZETÉS

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdésében foglaltak alapján a helyi önkormányzatoknak minden évben átfogó értékelést kell készíteniük a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladataik ellátásáról.

Hatvan Város Önkormányzata a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat a Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Szolgálat keretében biztosítja, melyet Intézményfenntartó Társulás működtet.

Ezen ellátás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások közül a **gyermekjóléti szolgáltatások** és a **gyermekek napközbeni ellátása (bölcsődei ellátás)** az Intézmény gyermekjóléti alapfeladatai közé tartozik.

A gyermekjóléti szolgáltatást az intézmény **Gyermekjóléti Szolgálat**a, a gyermekek napközbeni ellátását az intézmény két telephelyén működő **Bölcsődéje** biztosítja az igénybevevők részére.

1. Gyermekjóléti szolgáltatás

1.1. A szolgáltatás biztosításának módja

Hatvan Városban 1997-től működik gyermekjóléti szolgálat.

A szolgáltatás ellátási területe alapellátás tekintetében 2008-ig Hatvan Város közigazgatási területére terjedt ki. 2008-tól a működési terület kibővült Boldog, Csány, Kerekharaszt és Nagykökényes településekkel, és így működött 2013. június 30-ig.

2013. évben Csány Község és Nagykökényes Község kilépett, Ecséd belépett, majd 2014. december 31-ei hatállyal Ecséd is kilépett a Társulásból.

Jelen Beszámolónk csak a Hatvanban végzett gyermekvédelmi munkánkat mutatja be.

A feladatellátás személyi feltételei:

Az elmúlt esztendő a korábbi évek változásainak konszolidációja jegyében telt el, így a team belső és külső kapcsolatainak megerősítésén kellett sokat dolgozni.

A team munkáját személyközi konfliktusok nem terhelik, a csoport normái egészségesek, melyhez minden tagja igyekszik igazodni. A csoport egyik legfontosabb erőforrása az erős belső kohézió.

Az egész csoport munkáját érintette az Ecséden beindítandó szolgáltatás megszervezése, mely nagy kihívást jelentett a pályakezdő munkatársunk számára, aki erős támogatást igényelt. A gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival rövid időn belül jó partneri kapcsolatot alakított ki munkatársunk. Különösen a helyi óvodával, általános iskolával és a védőnői szolgálattal épített ki szoros, egymást kölcsönösen támogató munkakapcsolatot. A lakosság körében a gyermekjóléti szolgáltatás ismertsége és az irányában megmutatkozó bizalom nagymértékben növekedett.

A Szolgálat minden dolgozója megfelel a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 2. sz. mellékletében rögzített képesítési előírásoknak.

A Gyermekjóléti Szolgálat állományi létszámát az alábbi táblázat tartalmazza:

Főállások:

Munkakör	Létszám	Képesítés
szolgálatvezető	1 fő	szakvizsgázott szociális munkás + okleveles teológus
családgondozók	5,5 fő (ebből 2 fő kistérségi feladatokat lát el)	szociálpedagógus (3fő) szociális munkás (1,5fő) óvodapedagógus (1fő)
családgondozó asszisztens	1 fő	gyermek és ifjúságvédelmi ügyintéző

Megbízásos jogviszony:

Munkakör	Létszám	Képesítés
jogi tanácsadó	1 fő (heti 10 órában)	jogi végzettség
pszichológus	1 fő (heti 15 órában)	pszichoterapeuta/pszichopedagógus
fejlesztő pedagógus	1 fő (heti 20 órában)	fejlesztő pedagógus

Tárgyi feltételek

A családgondozók munkájának tárgyi feltételei elégségesnek bizonyultak.

A gondozottak fogadására szolgáló interjú szobák megfelelőek, valamint a jelzőrendszeri partnerekkel való tárgyalásra alkalmasak, bár a csoportos tevékenységünket és a szakmaközi tanácskozások szervezését hátráltatja a megfelelő méretű csoportszoba hiánya.

A családgondozók városon belüli közlekedését három kerékpár segíti, melyek állapota megfelelő, folyamatos karbantartásuk megoldott.

Az elmúlt esztendőben tárgyi eszköz beszerzésére egy alkalommal került sor, a tönkrement spirálozó készülék cseréje valósult meg.

Összegzésképpen megállapítható, hogy a Gyermekjóléti Szolgálat tárgyi és személyi feltételei megfelelőek.

1.2. Szakmai tanácskozások

Saját szervezésű szakmai tanácskozások:

1. Esetkonferencia – 2014. 02. 10.
2. Esetmegbeszélés az 5. Számú Általános Iskola pedagógusaival és az iskola pszichológussal
3. Szakmaközi tanácskozás a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival
–Kerekharaszt, 02. 19.
4. Szakmaközi tanácskozás a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival
– Ecséd, 02. 25.
5. Szakmaközi tanácskozás a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival
– Boldog, 03. 06.

6. Városi Gyermekvédelmi Konferencia – Hatvan, 2014. 03. 27.

7. Szakmaközi megbeszélés a Családsegítő Szolgálattal – Hatvan, 04. 02.

8. Szakmaközi megbeszélés a Családsegítő Szolgálattal – Hatvan, 11. 19.

9. Szakmaközi megbeszélés az óvodai és iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelősökkel, melyre a Járási Gyámhivatalt és az oktatási referenst is meghívtuk – Hatvan, 11. 27.

Résztvevőként az alábbi szakmai tanácskozásokon voltunk:

1. „A virágnak megtiltani...” - Konferencia, Eger, 02. 14. -
szervező: Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ
2. „Együtt az áldozatvédelemben” - Konferencia, Eger, 02. 25. -
szervező: Tutor Alapítvány
3. Nyitott Ház az Ifjúságért - Szakmaközi tanácskozás, Hatvan, 02. 28. -
szervező: Nyitott Ház Ifjúsági és Tanácsadó Iroda
4. Megyei Védőnői Konferencia - Hatvan, 03. 20. -
szervező: Védőnői Egyesület

5. Esetkonferencia

szervező: Hatvani Lesznai Anna EGYMI és Szakiskola

6. „Párkapcsolati problémák hatása a gyermek fejlődésére”

- Konferencia, Budapest, 04. 07. -

szervező: Kispesti Művelődési Ház

7. Együtt az áldozatvédelemben - szakmaközi tanácskozás - Hatvan, 04. 25.

szervező: Tutor Alapítvány

8. Szakmaközi tanácskozás - Hatvan, 05. 21. -

szervező: Lesznai Anna EGYMI és Szakiskola

9. „Bizalom, Biztonság, Gondoskodás” - Konferencia, Hatvan, 06. 17. -

szervező: Albert Schweitzer Kórház Tudományos Tanácsa

10. Közbiztonsági Fórum - Hatvan, 06. 23. -

szervező: Hatvani Rendőrkapitányság

11. „A krízisben lévő emberek felismerése és delegálása más szolgáltatók felé”

- szakmaközi tanácskozás, Hatvan, 06. 25. -

szervező: Egészségfejlesztési Iroda

12. A rehabilitációs ellátás fejlesztése - Fórum, Hatvan, 08. 14. -

szervező: Albert Schweitzer Kórház és Rendelőintézet

13. „Legyen más a szenvedélyed” - szakmaközi megbeszélés, Hatvan, 12. 15. -

szervező: Nemzeti Drogmegelőzési Iroda

1.3. Csoportos és szabadidős tevékenység

1. Nyári tábor hátrányos helyzetű gyermekek részére - Parádfürdő, 08. 04-08.

résztevők száma: 20 gyermek és 4 kísérő

2. Kézműves foglalkozások Boldogon (4 alkalom): 06. 19. / 06. 26. / 07. 03. / 08. 14.

résztevők száma összesen: 41 gyermek

3. Strandlátogatás - Hatvan, 06. 30.

résztevők száma: 14 gyermek és 4 kísérő

4. Őszköszöntő parti - Hatvan, Idősek Klubja, 08. 28.

résztevők száma: 60 gyermek és 15 szülő

5. Őszi gyermekcsoport - Hatvan, 10. 29.

résztevők száma: 15 gyermek

6. Adventi családi délután - Hatvan, Idősek Klubja, 12. 10.

résztevők száma: 17 gyermek és 9 szülő

1.4. Adományok (tárgyi, pénzbeli és önkéntes munka)

1. Toptika 2 db új szemüvegkeret és ingyenes lencse becsiszolás
értéke: kb. 40. 000 Ft
2. Városi Gyermekvédelmi Konferencia, ingyenes terembérlet és előadások
értéke: kb. 70. 000 Ft
3. Újhatvani Katolikus Plébánia, írószer, barkács-, és kézműves eszközök
értéke: 65. 000 Ft
4. Újhatvani Katolikus Plébánia, hozzájárulás a tábor étkezési költségeihez
értéke: 98. 000 Ft
4. Leoni Kft., adomány a tábor költségeihez
értéke: 200. 000 Ft
5. 1 db Forgószék gyermek íróasztalhoz (névtelen adományozó)
értéke: 2. 000 Ft
6. Kaland-Vár Egyesület, 4 fő kíséző tábori költségeinek elengedése
értéke: 60. 000 Ft
7. Hatvan Város Polgármestere, hozzájárulás a tábor költségeihez
értéke: 150. 000 Ft
8. Hatvani Strandfürdő, kedvezményes belépő
értéke: 6. 000 Ft
9. Morár Péter, pék mester, 80db Hot-dog kifli
értéke: 8. 000 Ft
10. Lestyán Patika, gyógyszer, kötszer a táborozáshoz
értéke: 10. 000 Ft
11. Névtelen adományozó, 2db Babahordozó, kád, pelenkázó
értéke: kb. 5. 000 Ft
12. Tierschutzverein Nino (állatvédelmi egyesület, Ausztria), háztartási eszközök, játékok, használt felnőtt és gyermekruhák
értéke: 100. 000 Ft
13. Hit Gyülekezet, 3 családnak tartós élelmiszer és pelenka adomány
értéke: 36. 000 Ft
14. Basa Zoltán, önkormányzati képviselő, 2 család részére tartós élelmiszercsomag
értéke: 40. 000 Ft

15. Tesco a Vöröskereszten keresztül, 10 db 1,5 kg ponty, halászlé kocka, kenyér
értéke: 15. 000 Ft
16. A Vöröskereszt javaslatunkra 20 családnak adományozott tartósélelmiszer
csomagot
értéke: 70. 000 Ft
17. Hatvani Kossuth L. Általános Iskola 2. osztály, 20 ajándékcsomag (játék,
édesség)
értéke: 10. 000 Ft
18. Friedrich Ágnes és Menyhárt Krisztián gyermekműsor
értéke: 5. 000 Ft

A 2014-es évben összesen kb. 855. 000 Ft értékben közvetítettünk adományokat a rászorulóknak felé.

Továbbítottunk ruha és játék adományokat, valamint lakás-felszerelési tárgyakat rászoruló klienseink részére, melyeket a lakosság ajánlott fel.

1.5. A szolgáltatás működésének tapasztalatai

A gyermekjóléti szolgáltatás szakmai tartalmát és feladatait a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet szabályozza részletesen az alábbi négy tevékenységi körbe csoportosítva:

1. A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése
2. A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése
3. A gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése
4. A családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése, illetve utógondozása

1. A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése céljából folytatott tevékenység

A gondozási eseteken túlmenően Szolgálatunk nagy számban kerül kapcsolatba tanácsadás keretében szülőkkel, családokkal, akiknek problémáit kettő-négy találkozással sikerül kezelni. ¹Az elmúlt évben a családgondozók **677** ilyen

---

¹ Ez az adat nem tartalmazza a jogi és a pszichológiai tanácsadást, valamint a fejlesztőpedagógiai ellátást.

találkozást regisztráltak, melyek zömében a családban való nevelkedés támogatását célozta meg, vagyis a prevenció körébe sorolható tevékenységet jelent. A jogszabályban nevesített testi, lelki egészség biztosításával kapcsolatos felvilágosításon túl, sok esetben nyújtottak segítséget munkatársaink különböző ügyintézésben. Ez nyomtatványok kitöltését vagy bonyodalmas államigazgatási ügyekben való közreműködést jelentett, de gyakran kellett segítséget nyújtani egészségügyi szakrendelésekhez való hozzájutásban is.

Az egyéni esetkezelésen kívül szűkös lehetőségeinkhez mérten nagy hangsúlyt fektetünk a csoportos és szabadidős tevékenységekre is, melyeken keresztül a segítő kapcsolatok minősége nagymértékben fejleszthető. A családi és gyermekprogramok építik a bizalom légkörét, megfigyelhetjük a szülők és a gyermekek közötti interakciót, valamint a gyermekekkel egyénileg is tudunk oldott közegben beszélgetni problémáikról, vágyaikról. Az ilyen irányú programoknak a célcsoport elérésében (outreaching) is fontos szerepe van. **2014-ben 175 gyermek vett részt csoportfoglalkozásainkon, kirándulásainkon és a táborozáson.**

Városunk több éve biztosítja az ingyenes nyári gyermekétkeztetést hátrányos helyzetű általános iskolás tanulók számára. Szolgálatunk a potenciálisan érintettek körében igényfelmérést végzett, melynek eredményeképpen **70 gyermek (52 család) részesült június 15. és augusztus 31. között hétköznapi napi egyszeri meleg étkezésben.** A 2013-as évhez képest kissé növekedett a lehetőséggel élők száma, amikor 58 gyermek (53 család) igényelte a támogatást. Az ételosztás két helyszínen történt: a Kodály Zoltán Általános Iskolában és az újhatvani Szent István Általános Iskolában.

A szülő tartási kötelezettségének elmulasztása miatt **1** tizenhét éves kiskorút kellett helyettes szülőnél elhelyeznünk, valamint **1** további gyermek volt gondozásunkban, aki szülőjével együtt átmeneti gondozást (anyaotthont) is igénybe vett a gyermekjóléti szolgáltatás mellett. A városban életvitelszerűen tartózkodók körében kb. havonta merül fel krízis vagy átmeneti otthonba történő elhelyezésre igény, melyet úgy próbálunk kielégíteni, hogy más települések férőhelyeit közvetítjük számukra. Legtöbbször sikertelen marad az erőfeszítésünk férőhely, vagy az adott településen bejelentett lakóhely hiánya miatt.

Tízes nagyságrendű szociális válsághelyzetben lévő várandós anyát gondoztunk az év során, melyek közül három kiskorú volt. (16, 15 és egy 14 éves lány)

A gondozási, koordinálási és tanácsadási tevékenységen kívül jogszabályi felhatalmazás alapján rendszeresen felkérjük Szolgálatunkat, főként gyámhivatalok, környezettanulmányok készítésére. Ezen kívül gyakran megkeresnek bennünket más államigazgatási szervek is, hogy a családokban szerzett tapasztalatainkkal és szakértelmünkkel segítsük őket az eljárásukban. Például szabálysértési ügyekben a tankötelezettség megszegése esetén, pártfogó felügyelet alá helyezéskor.²A Nemzeti Köznevelési Törvény a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérését írja elő a magántanulóság engedélyezése előtt, így az iskolaigazgatók is rendszeresen megkeresnek bennünket ilyen ügyekben.

Új feladatként jelent meg egy jogszabályi módosítást követően – 15/1998. (IV. 30.) NM 6. § (7) – a felügyelt kapcsolattartás biztosítása. Az előzetes konzultációt követően bíróság vagy gyámhivatal által elrendelt intézkedés olyan esetekben látszik indokoltnak, amikor a kapcsolattartásra jogosult és a kapcsolattartásra kötelezett között súlyos konfliktus áll fenn és más módon már nem biztosítható a láthatás, vagy a gyermeket veszélyeztető magatartást tanúsított a jogosult. Ilyen ügyekben biztosítjuk a helységet, szakember jelenlétét, valamint lehetőség szerint mediációt a felek között. A tapasztalatokról tájékoztatjuk az elrendelő szervet, szükség esetén javaslatot fogalmazunk meg feléjük. **A 2014-es évben kettő nagyszülői kapcsolattartásnál rendelte el a gyámhivatal a felügyelt kapcsolattartást.**

Örökbefogadás engedélyezése ügyében vagy az örökbefogadást követő figyelemmel kísérésben az elmúlt évben nem kérték Szolgálatunk segítségét.

2. A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében folytatott tevékenység

A 15/1998 (IV. 30.) NM rendelet 14. és 15. §-a értelmében a gyermekjóléti szolgálat a településen olyan észlelő-és jelzőrendszert működtet, amely lehetővé teszi a gyermekeket veszélyeztető okok feltárását, valamint az egyes gyermekek veszélyeztetettségének időben történő felismerését.

---

² 2015. 01.01. előtt csak a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esetében írta elő kötelezően a gyermekjóléti szolgálat véleményének előzetesen történő kikérését.

A jelzőrendszer tagjaira együttműködési kötelezettséget ró a jogszabály, melynek elmulasztását szankcionálja is. A Szolgálat gondozási eseteinek több mint a kétharmada az ő írásos jelzésüket követően indul, melynek többségét a közoktatási intézmények és a gyámhivatal küldi. **2014-ben partnereink 291 jelzéssel éltek a Szolgálat felé, mely kis emelkedést mutat az előző évi adathoz képest.** Jól mutatja a Szolgálat kapacitásának leterheltségét, ha a kb. 250 munkanaphoz viszonyítjuk a jelzések számát. A veszélyeztetettséget feltételező jelzések alapos felmérést igényelnek a krízishelyzetek megelőzése érdekében vagy az akár már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése céljából. A problémakezelés folyamatában a jelzőrendszeri partnerek közötti információcserét vagy az intenzívebb együttműködést gyakran szükséges fenntartani. Ennek érdekében gyakoriak a személyes és telefonos szakmai konzultációk, melyek a családgondozók kontaktszámának több mint a felét teszik ki.

A hatékony gyermekvédelmi rendszer működéséhez elengedhetetlen azon fórumok megteremtése is, melyeken a személyes szakmai kapcsolatok épülhetnek. Ennek érdekében hét szakmaközi megbeszélést szerveztünk, melyen egy-egy gyermekeket veszélyeztető probléma volt a téma, valamint egy esetben pedig esetkonferenciát kezdeményeztünk egy konkrét ügy megoldása érdekében. Az illetékességi területünkön lévő négy településen március 31. előtt lebonyolítottuk a jelzőrendszer működésének kiértékelését célzó szakmai tanácskozásokat is, melyek közül jelentőségében kiemelkedett a XIV. Városi Gyermekvédelmi Konferencia. Ezeken túlmenően tíz, helyi kezdeményezésű, gyermekvédelmet is érintő szakmaközi megbeszélésen vettünk részt.

3. A gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében végzett tevékenység

A veszélyeztetettséget vélelmező jelzést követően a családgondozók diszkrét módon, de a szükségesnek mutató mélységben térképezik fel a gyermek testi, lelki, értelmi és erkölcsi fejlődését károsan befolyásoló tényezőket és a család életkörülményeit. Ezt követően a legkisebb mértékű beavatkozás elvét figyelembe véve kell munkatársainknak felajánlania a gyermek érdekében szükségesnek ítélt segítséget, mely más intézménynél igénybevett egészségügyi vagy családvédelmi szolgáltatást is jelenthet.

Sajnos a legnagyobb igyekezetünk ellenére sem sikerül mindig meggyőznünk a szülőt a támogatás önkéntes igénybevételéről, mely esetekben a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében hatósági intézkedést (védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés vagy nevelésbe vétel) kell javasolnunk a gyámhivatalnak. Jól megfigyelhető tendencia, hogy a Szolgálatunk által kezelt gyermekvédelmi problémák egyre súlyosabbak és az együttműködés hiánya miatt a védelembe vételek száma erősen emelkedő. **2014-ben 56 gyermek ügyében kellett védelembe vételi határozatban valamilyen kötelezettséget előírni szülőnek vagy kiskorúnak.**A hatósági intézkedések a gondozási eseteink közel harmadát érintették, míg az előző évben ez az arány az egynegyed alatt maradt.

2014-ben 8 kiskorú ügyében kellett a védelembe vétellel párhuzamosan javasolnunk a családi pótlék természetbeni folyósítását, mivel a gyermekek megfelelő élelmezésében tapasztaltunk hiányosságokat. Ezen ügyekben a gyámhivatal a munkatársainkat rendelte ki eseti gyámnak, akik a családi pótlékot kezelték és a szülőkkel egyeztetve fordították a gyermek szükségleteire.

Az önkéntesen igénybevett alapellátásnak és a kötelezettségeket jelentő védelembe vétel mellett folytatott eredményes családgondozásnak köszönhetően **2014-ben illetékességi területünkön csupán 2 gyermek ügyében kellett javasolnunk a családból történő kiemelést súlyos veszélyeztetettség miatt.** Egy esetben gyermekvédelmi szakellátásba (nevelőszülőhöz) került a kiskorú, a másik gyermek rokonságában volt gyámság viselésére alkalmas személy.

4. A családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése, valamint utógondozás

A családból való kiemelést indokoltá teszi a gyermek súlyos veszélyeztetettségének minősülő olyan bántalmazás vagy elhanyagolás, amely életét közvetlenül veszélynek teszi ki, vagy testi értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat. (1997. évi XXXI. tv.) A gyermekjóléti szolgálat a vérszerinti szülőket a kiemelést követően is köteles gondozni annak érdekében, hogy újra képesek legyenek nevelni gyermeküket. **Az elmúlt évekhez hasonlóan 2014-ben 19 gyermek szüleit gondoztuk a visszahelyezés elősegítése érdekében.**

Tapasztalataink szerint a szülők motiváltsága az életkörülményeik és a személyiségük megváltoztatására gyakran alacsony, a gyermek újra nevelése inkább csak vágyként fogalmazódik meg bennük. (Bizonyos esetekben még ez sem merül fel!) A gondozás a gyámhivatal által elfogadott terv alapján folyik együttműködve a gyermekvédelmi szakellátás munkatársaival. A rendszeresített adatlapokon, telefonon és a személyes találkozások alkalmával az információáramlás biztosított a szakértői bizottság, a gyermekvédelmi gyám, a nevelőszülő és a nevelőszülői tanácsadó, valamint a gyámhatóság között. A felülvizsgálatokon a szakemberek egyenként javaslatot fogalmaznak meg a visszahelyezhetőséggel kapcsolatosan, mely alapján a gyámhivatal hozza meg a döntést. Az elhelyezésnél értekezletet hív össze a területi gyermekvédelmi szakszolgálat (megyei illetékesség), illetve tárgyalást tart a gyámhivatal. **2014-ben munkatársaink összesen 47 gyámhivatali tárgyaláson vettek részt.**

Amennyiben a gyámhatóság döntése alapján a szülő újra gyakorolhatja felügyeleti jogát a gyermeke felett, a gyermekjóléti szolgálat támogatja a kiskorút és a családját a lakókörnyezetébe történő beilleszkedésben és a tanulmányainak folytatásában, esetleg a munkába állásában. ³**2014-ben kettő 18 év alatti fiatal utógondozását látta el szolgálatunk a gyámhivatal kirendelő határozata alapján.**

1. 6. A gyermekjóléti Szolgálat által biztosított tanácsadások

A 15/1998. (IV. 30.) NM. rendelet 1. sz. melléklete alapján a gyermekjóléti szolgálatnak heti 45 órában kell biztosítania pszichológiai és jogi tanácsadást, illetve gyógypedagógiai vagy fejlesztőpedagógiai ellátást. Az intézmény ezen szolgáltatásait az általunk ellátott összes településen (Hatvan, Boldog, Ecséd, Kerekharaszt) élő lakosság térítésmentesen igénybe veheti. A családgondozók gyermekvédelmi munkájuk során szorosan együttműködnek a szakemberekkel és egymás tevékenységét kölcsönösen támogatják, mellyel a segítségnyújtás hatékonysága nagymértékben növekszik. Kapacitásukat teljes mértékben kihasználták ügyfeleink az év során. A jogi tanácsadás és a fejlesztőpedagógusi ellátás óraszám a mai formájában elegendőnek mutatkozik, a pszichológiai

---

³ A 18 év felettiek utógondozását a gyermekvédelmi szakellátás végzi.

tanácsadás időtartamát nagymértékben növelni szükséges a felmerülő szükségleteket és a jogos, kielégítetlen igényeket figyelembe véve.

Pszichológiai tanácsadás

Dr. Németh Csilla orvos-pszichoterapeuta 2014 júniusáig havonta 3x6 órában praktizált szolgálatunknál. Külföldre történő költözése miatt egy több éves, rendkívül értékes szakmai kapcsolat szakadt meg, mely az egész intézmény számára veszteség volt. Csupán októberben sikerült egy alkalmas, pszichopedagógus végzettségű munkatársat találnunk a tanácsadás biztosítására. Ecsedi Éva nagy tapasztalattal rendelkező, elkötelezett szakember, aki gyorsan beilleszkedett teamünkbe és az ügyfélkörünket is rövid időn belül megismerte. A szolgáltatás elsősorban a gyermekekre fókuszál, de a szülők párkapcsolati és nevelési problémáik miatt is gyakran kérnek időpontot. A gondozott gyermekeinknek legalább az egyharmada igényelne pszichológiai megsegítést, ennek megfelelően magas a gyámhivatali határozatban kötelezett ellátottak száma is. A tanácsadás mellett fontos a családgondozók számára a pszichológussal való folyamatos konzultáció az esetvezetés során. Ezen kívül három alkalommal munkatársunk előadást tartott szakmaközi tanácskozásokon és a gyermekvédelmi konferenciánkon. **Pszichológiai tanácsadásra 2014-ben 261 alkalommal került sor, melyen 61 személy jelent meg.** (Egy ember átlagosan 4-5 alkalommal vesz részt terápiás ülésen.)

Jogi tanácsadás

Dr. Gyenes Edina ügyvéd előre egyeztetett időpontokban, hétfő délutánonként, heti 2 órában fogadja ügyfeleinket. A kliensek döntő hányada nem a gondozotti körből kerül ki, a szolgáltatás népszerű és hiánypótló az illetékességi területünkön. A problémák leggyakrabban a család- és a polgári jog területét érintik és csupán tanácsadási szintet jelent a kapcsolat, mivel okirat megszerkesztésére, vagy képviselő biztosítására nincs kapacitásunk. A Családsegítő Szolgálat által biztosított társadalombiztosítási tanácsadás sok jogi tanácsadási esetet kezel. A jogász nem csak ügyfeleinknek, hanem munkatársainknak is sok segítséget jelent az esetvezetés során, amikor a problémák jogi természete is felszínre kerül. **2014-ben 152 ügyfél kapott jogi tanácsadást ingyenesen.**

Fejlesztőpedagógiai ellátás

Nagyné Bozorádi Katalin hetente öt órában tart fejlesztést Szolgálatunknál, illetve a Kodály Zoltán Általános Iskolában lévő jól felszerelt szaktermében. A kétszemélyes foglalkozások alkalmat teremtenek a tanulási nehézségek megfigyelésére, a problémák feltárására és azok korrekciójára. A fejlesztés leggyakrabban az alábbi területeket érinti:

- téri-orientáció
- testséma kialakítás
- auditív figyelem és emlékezet
- vizuális figyelem és emlékezet
- ritmusérzék
- beszéd
-

A foglalkozások gyakran korrepetálás jellegűek, melynek során tanulási módszereket is átad számukra a pedagógus. A teljesítményzavar mögött sokszor az húzódik meg, hogy a gyermek nem tanult meg tanulni. A gondozott családok körében népszerű az augusztus hónapban szervezett pótvizsgára történő felkészítés. **2014-ben összesen 168 órában, 23 általános iskolás korú gyermek járt heti rendszerességgel a fejlesztő foglalkozásokra.**

A gyermekjóléti Szolgálat gondozási tevékenysége (tárgyév) Nem halmazott adat!

Gondozási típus	Alapellátásban történő gondozás	Védelemben vétel	Utógondozás, szakellátásból kikerült	Ideiglenes hatállyal elhelyezett	Átmeneti nevelt	Tartós nevelt	Összesen
Összesen	183	56	3	-	19	-	261
Ebből: leány	92	20	3	-	6	-	121
Családok száma	105	37	2	-	15	-	159

Tanácsadás keretében ellátottak száma (1-3 találkozást igénylő esetek): 677

A gyermekjóléti szolgálat gondozási tevékenysége települések szerint (tárgyév)
Nem halmozott adat!

Gondozottak száma	alapellátás	védelembe vett	szakellátásban élő	Összesen
	gyerekek száma			
Hatvan	125	43+3 utógondozott	15	186
Ecséd	19	6	3	28
Kerekharaszt	9	2	-	11
Boldog	30	5	1	36
Összesen	183	59	19	261

Gyermekjóléti szolgáltató tevékenység a kezelt probléma típusa szerint (tárgyév)

Megnevezés	Kezelt problémák száma (főproblémák)
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő stb.)	45
Gyermeknevelési	22
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	15
Magatartászavar, teljesítményzavar	42
Családi konfliktus (szülők egymás közti, szülő-gyermek közti)	35
Szülők vagy a család életvitele	42
Szülői elhanyagolás	32
Családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális, lelki)	17
Fogyatékoság, retardáció	6
Szenvedélybetegségek	5
Összesen	261

<i>Forgalmi adatok</i>	családlátogatások száma:	932
	személyes konzultációk száma:	1841
	telefonos konzultációk száma:	1649
	összesen:	4422

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma (tárgyév) Halmazott adat!

Megnevezés	Küldött jelzések száma
Egészségügyi szolgáltató	34
Ebből: védőnői jelzés	31
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	20
Napközbeni kisgyermek ellátást nyújtók	1
Átmeneti gondozást biztosítók	1
Menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása	-
Közüoktatási intézmény	103
Rendőrség	4
Ügyészség, bíróság	-
Pártfogó felügyelet	5
Társadalmi szervezet, egyház, alapítvány	-
Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	-
Állampolgár	30
Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	93
Munkaügyi hatóság	-
Összesen	291

A gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységének adatai (tárgyév)

Megnevezés	Szakmai tevékenységek száma (halmazott)
Információnyújtás	661
Segítő beszélgetés	1988
Tanácsadás	677
Hivatalos ügyekben való közreműködés	984
Családlátogatás	932
Közvetítés más szolgáltatásba	23
Tárgyaláson való részvétel; elhelyezési értekezleten, illetve tárgyaláson való részvétel	47
Pszichológiai tanácsadás	261
Jogi tanácsadás	152
Fejlesztőpedagógusi ellátás	168
Konfliktuskezelés	-
Szakmaközi megbeszélés	14
Esetkonferencia	1
Örökbefogadással kapcsolatos intézkedés	-
Adományozás	592
Szociális válsághelyzetben lévő kiskorú várandós anya gondozása	3
Összesen	6503

Átmeneti gondozásban részesülő gyermekek családjával végzett gondozási tevékenység:

1 gyermek, 1 család

2. A gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása, az ellátás igénybevétele és az ezzel összefüggő tapasztalatok

A 0-3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását intézményünk két telephelyen (Hajós Alfréd úton és Mohács úton) működő Bölcsődéje biztosítja az igénybevevők részére. A Hajós Alfréd úton **84**, a Mohács úton **24** férőhely áll rendelkezésre.

2.1. Személyi és tárgyi feltételek

A feladatellátást végző szakemberek száma:

Hajós Alfréd úti Bölcsőde

- 1 fő bölcsődevezető
- 1 fő ételmezésvezető/adminisztrátor
- 13 fő kisgyermeknevelő
- 4 fő technikai dolgozó
- 2,5 fő konyhai dolgozó

Mohács úti Bölcsőde

- 1 fő vezető kisgyermeknevelő
- 4 fő kisgyermeknevelő
- 2 fő technikai dolgozó (takarítási és konyhai feladatok)

Összesen: 28,5 fő

A múlt évben a bölcsődei ellátást végzők személyi állományában jelentős változás történt (tartós táppénz, illetve 3 fő nyugdíjba vonult). Munkatársaink képesítési előírások szerint végzik mindennapi munkájukat.

A Bölcsőde tárgyi feltételeinek változása

A 2013. évi felújítás után a 2014-es évben néhány hiányzó eszközt pótolni kellett. Kisebb konyhai eszközöket vásároltunk, elkészültek a homokozók és a felmerült hibák egy részét kijavították. (belső ajtók, ablakok)

A Mohács úti Bölcsődében nyáron, majd az év végén csőtörés volt, szerencsére az elfolyó víz károkat nem okozott.

Nagy élményt jelentett a kisgyermek számára, hogy nyáron birtokba vehették az új kerti pancsolókat.

2.2. A Bölcsődében folyó szakmai munka értékelése

Ebben az évben dolgozóink pontszerző képzésen nem vettek részt, de a bölcsődevezető szervezésében házi továbbképzés történt.

A témakörök a szakmai fejlődés elősegítését célozták meg:

- A bölcsődei nevelés célja, feladatai, módszerei
- Kommunikáció, a kisgyermeknevelő beszéde
- Folyamatos napirend
- Érzelmi fejlődés
- Agresszió, dac
- A néptánc bevezetése a bölcsődei életbe

Felsőfokú kisgyermeknevelői képesítést 4 fő szerzett.

A módszertani bölcsődék megszűnését követően egyre nehezebb a kapcsolattartás a környező bölcsődékkel, pedig a kölcsönös információcsere könnyebbé tenné a szakmai munkát. Ezért felvettük a kapcsolatot a Magyar Bölcsődék Egyesületével.

Továbbra is kiemelt célunk a magas szintű szakmai munka, hiszen ma családi napközis versenyhelyzetet teremtenek, ezért törekszünk arra, hogy lehetőséget teremtsünk a kisgyermekes anyáknak a bölcsődei életbe való betekintésre (nyílt napok).

Minden évben igyekszünk – az állandóság megtartása mellett – megújítani a nevelést. Állandó célunk, hogy a bölcsődei szolgáltatás elsősorban a bölcsődés gyermekek igényeit elégítse ki. Fontos szempont az is, hogy a szülők tájékozottak legyenek a szolgáltatásainkról és elégedettek legyenek azzal. A bölcsődei nevelés során a legérzékenyebb korosztály gondozását végezzük, hiszen ez a legintenzívebb időszak a gyermek fejlődésében. Ezért lényeges, hogy a nevelőmunkában adekvát módon támogassuk a fejlődésüket, ezzel megalapozva a sikeres beilleszkedésüket az oktatási intézményekbe.

A 2014-es évben szülői elégedettségi kérdőív került kitöltésre, melyből kiderül, hogy a szülők döntően elégedettek az ellátással, a táplálással, a kisgyermeknevelők szakmai tudásával, a gyermekük fejlődésével.

Többen elismerően említették meg a bölcsőde felújítását, esztétikusságát, tárgyi felszereltségét, a játékeszközök sokszínűségét.

Szép hagyományunk, hogy a Bölcsődék napja alkalmából a munkatársak szavazása alapján kiosztásra kerül a Gondoskodó Kezek díj. Ebben az évben ezt a díjat egy kisgyermeknevelő és egy technikai dolgozó kapta meg.

A bölcsődei ellátás forgalmi adatai:

Férőhelyek száma	108
Teljesített gondozási napok száma	14162
Teljesített gondozási napok száma normatívára bontva	59
Nyitvatartási napok száma	225/224
Csoportok száma	8
Sajátos nevelési igényű gyermekek száma (dec.31-én)	3 fő
50 %-os térítési díj kedvezményben részesülők	6 fő
100%-os térítési díj kedvezményben részesülők	6 fő

2.3. Bölcsődei programok, rendezvények:

→ Farsang

→ Március 15.

→ Húsvét

→ Gyermeknap

→ Babazsúr

→ „Mocorgó” (TÁMOP mozgásos fenntartó programja)

→ Bölcsőde – „kóstolgató” (célja, a szülőkkel való megismerkedés)

→ Mikulás

→ Karácsonyi teadélután

3. Gyermekek átmeneti elhelyezésének biztosítása, igénybevétele, tapasztalatai

A gyermekek átmeneti gondozásának formái közül a **helyettes szülői ellátást** egy fő helyettes szülő két férőhelyen biztosítja. A helyettes szülő munkáját a Gyermekjóléti Szolgálat családgondozói segítik. *2014-ben helyettes szülőhöz történő elhelyezésre egy gyermek esetében került sor.*

Hatvan Város Önkormányzata a Gyöngyösi Humán Szolgáltató Központtal ellátási szerződést kötött, melynek értelmében 1 fő (6-18 év közötti) gyermek átmeneti gondozására van lehetőség. Az elmúlt évben ilyen irányú igény nem mutatkozott.

4. A felügyeleti szervek által végzett szakmai ellenőrzések

Az őszi folyamán mindkét bölcsődénkben ellenőrzést tartott a Heves Megyei Kormányhivatal Szociális Gyámhivatala. A megküldött jegyzőkönyvek alapján az ellenőrzés nem tárt fel olyan hiányosságokat, melyek a szakmai munkát érintették, inkább adminisztratív területet érintő korrigálásra került sor.

A Heves Megyei Kormányhivatal Hatvani Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézete is ellenőrzéseket végzett. A konyha felszereltségét, higiéniáját megfelelőnek találták, néhány – felújításból kimaradt – tárgyi feltétel beszerzését írták elő. Az étlapra a gyermekek ételmezésével kapcsolatosan apróbb javaslatokat fogalmaztak meg, melyek beépítésre kerülnek a tervezés során. Nagy hangsúlyt fektetünk az egészséges táplálkozás megismertetésével és megszerettetésével, tesszük ezt tudatos és jól átgondolt étlap tervezéssel.

5. A jövőre vonatkozó javaslatok, célok

Gyermekjóléti szolgáltatás

- Javasoljuk ellátási szerződés kötését egy családok átmeneti otthonával. A családon belüli erőszak vagy a lakhatás elvesztése miatt átmeneti gondozásra szoruló gyermeket a szülőjével együtt kapacitáshiány miatt a más településen lévő intézményekben szinte lehetetlen elhelyezni.
- Törekszünk arra, hogy családgondozóink részére laptopokat szerezzünk be, mellyel át tudnának térni az adatlapok nyomtatott formában történő vezetésére.
- Munkaruha juttatás a dolgozók részére.
- Javasoljuk egy teljes állású pszichológus foglalkoztatását intézményünknel, mivel a jelenlegi kapacitás az egész városban végesen elégtelen! Jelenleg a pszichológiai tanácsadás heti hat órában zajlik Szolgálatunknál és kb. 2 hónapra tudunk csak előjegyzést felvenni.
- A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer érzékenységeinek erősítése és működésének hatékonysága érdekében a szervezetek kulcsemberei számára tréning szervezése a szükséges finansziális háttér biztosításával. (kb. 100 ezer Forint)

Bölcsokei ellátás

- A szakmai színvonal magas szintű megtartására törekszünk (képzések, továbbképzések, színes programok).

6. A bűnmegelőzési program főbb pontjai

A gyermekjóléti szolgálat gondozási tevékenysége során közvetett módon sok esetben folytat bűnmegelőzési tevékenységet, de konkrét ügyekben is eljár főként rendőrségi és pártfogó felügyelői jelzéseket követően. Az esetkezelések fókuszába gyakran kerül a bűnismétlés megelőzése, a családon belüli erőszak különböző formája, a gyermekbántalmazás és elhanyagolás Büntető Törvénykönyvben is szankcionált mértéke, valamint a kábítószerrel való visszaélés. Az áldozatvédelem terén fontos munkát végez az intézmény egyik munkatársa, aki a Fehér Gyűű Közhasznú Egyesület irodájának vezetője és a Megyei Igazságügyi Hivatallal is

önkéntesként szorosan együttműködik. A szervezet szakemberei az áldozatok sérelmét anyagi és lelki értelemben egyaránt igyekeznek orvosolni.

A gyermekvédelem bűnmegelőzési feladatainak kapcsán Szolgálatunk együttműködik az alábbi szervezetekkel:

- Rendőrség
- Fehér Gyűrű Közhasznú Egyesület
- Pártfogó Felügyelet
- Megyei Igazságügyi Hivatal

7. Civil szervezetekkel való együttműködés

Örömmel tapasztaljuk a civil szervezetek és a helyi egyházak szerepének növekedését a szociális és gyermekvédelem területén. Hasznos és kölcsönösen gyümölcsöző az együttműködésünk ezen szervezetek képviselőivel, mely a természetbeni és a személyes szolgáltatások biztosításának hatékonyságát növeli és a párhuzamosságok kiküszöbölését is eredményezi. Az alábbi karitatív tevékenységet (is) folytató szervezetekkel állunk kapcsolatban:

- az újhatvani és óhatvani Katolikus Karitászcsoporttal
- a Vöröskereszttel
- Máltai Szeretetszolgálattal
- Baptista Szeretetszolgálattal
- Nyitott Ház Alapítvánnyal
- Fehér Gyűrű Áldozatvédelmi Közhasznú Egyesülettel
- Három felekezet egyházközségével

ÖSSZEGZÉS

Gyermekeink védelme nem csupán egy vagy két intézmény feladata, melyet a társadalom törvényhozó és végrehajtó szervei felruháznak bizonyos jogkörökkel, feladatokkal és ehhez rendelt eszközökkel. A felnövekvő nemzedék egészséges testi, lelki körülményeiért különböző mértékben, de a társadalom minden egyes tagja felelős.

Meglátásom szerint a rendkívül nagy érzelmi leterheltséget jelentő gyermekvédelmi feladatok és problémák kezelését a munkatársaim magas szakmai színvonalon oldották meg, ezzel teljesítve a gyermekjóléti szolgálat és bölcsődei ellátás küldetését a település életében.

Jelen Beszámoló Tóth Zoltán szolgálatvezető és Farkasné Farkas Aranka bölcsődevezető által szolgáltatott adatok és információk felhasználásával készült.

Hatvan, 2015. április 15.

Tisztelettel:

Semperger Katalin
igazgató